

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту ім. І.А. Маркіної

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент
(обов'язкова фахова навчальна дисципліна)

Розробник: М. Зось-Кіор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної, д.е.н.,
професор

Полтава
2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Менеджмент
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач: Зось-Кіор Микола Валерійович, д.е.н., професор</i> <i>Контакти:</i> ауд. 487а (навчальний корпус №4) <i>e-mail:</i> mykola.zos-kior@pdaa.edu.ua тел. 0501325043 сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/zos-kior-mykola-valeriyovych
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	073 Менеджмент <i>ОПП Менеджмент підприємства</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Відсутні

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни формування системи базових знань у сфері менеджменту, розуміння концептуальних засад системного управління організаціями; набуття вмінь розробки й прийняття управлінських рішень.

Основні завдання навчальної дисципліни вивчення основних категорій науки управління, функцій управління і процесів прийняття управлінських рішень, методів використання базових інструментів управління організаціями; вивчення впливу різних факторів на ефективність системи управління організацією.

Компетентності:

загальні:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дій у новій ситуації.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 13. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

фахові компетентності спеціальності:

ФК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

ФК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

ФК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ФК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

ФК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

ФК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

ФК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

ФК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

ФК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

ФК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Програмні результати навчання:

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Програма навчальної дисципліни:

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	073МЕН бд 2022				073МЕН бз 2022			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
л		п	с.р.	л		п	с.р.	
Тема 1. Поняття і сутність менеджменту	20	4	2	14	26	-	-	26
Тема 2. Розвиток науки управління	22	4	2	16	26	-	-	26
Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень	22	4	2	16	28	-	-	28
Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень	22	6	4	12	28	2	2	24
Тема 5. Планування в організації	22	4	2	16	28	-	-	28
Тема 6. Організація як функція управління	22	6	2	14	28	-	-	28
Тема 7. Мотивація	22	4	2	16	28	-	-	28
Тема 8. Управлінський контроль	22	6	2	14	28	-	-	28
Тема 9. Лідерство	22	4	2	16	26	-	-	26
Тема 10. Комунікації в управлінні	22	4	2	16	26	-	-	26
Тема 11. Ефективність управління	22	6	4	12	28	2	2	24
у т.ч. індивідуальне завдання (контрольна робота)					50	-	-	50
Усього годин	240	52	28	160	300	4	4	292
ЕКЗАМЕН	27	-	-	27	27	-	-	27

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання 073МЕН бд 2022

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	розв'язування тестів	Екзамен	Тези*	
ПРН 4	8	3	3	3	10	17
ПРН 6	3	3	3	2		11
ПРН 7	1	2		3		6
ПРН 8	6	3	3	2		14
ПРН 9	5	2		2		9
ПРН 11	4	3		2		9
ПРН 12	5	2		2		9
ПРН 16	6	3	3	2		14
ПРН 17	3	3	3	2		11
Разом	41	24	15	20		10

* є необов'язковими, але дають змогу отримати додаткові бали

Форми контролю результатів навчання 073МЕН бз 2022

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	розв'язування тестів	Екзамен	Тези*	
ПРН 4	3	8	3	3	10	17
ПРН 6	3	3	3	2		11
ПРН 7	2	1		3		6
ПРН 8	3	6	3	2		14
ПРН 9	2	5		2		9
ПРН 11	3	4		2		9
ПРН 12	2	5		2		9
ПРН 16	3	6	3	2		14
ПРН 17	3	3	3	2		11
Разом	24	41	15	20		10

* є необов'язковими, але дають змогу отримати додаткові бали

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
073МЕН бд 2022**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	розв'язування тестів	тези*	Екзамен	
Тема 1. Поняття і сутність менеджменту	3	2	3			8
Тема 2. Розвиток науки управління	3	2				5
Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень	4	2				6
Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень	4	2				6
Тема 5. Планування в організації	4	2	3			9
Тема 6. Організація як функція управління	4	3	3			10
Тема 7. Мотивація	4	2	3			9
Тема 8. Управлінський контроль	4	2	3			9
Тема 9. Лідерство	3	2				5
Тема 10. Комунікації в управлінні	4	2				6
Тема 11. Ефективність управління	4	3				7
Тези				10*		
Екзамен					20	20
Разом	41	24	15	10	20	100

* є необов'язковими, але дають змогу отримати додаткові бали

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
073МЕН бз 2022**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи (в т.ч. контрольна робота)	розв'язування тестів	тези***	Екзамен	
Тема 1. Поняття і сутність менеджменту		1*				1
Тема 2. Розвиток науки управління		2*				2
Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень		2*				2
Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень	12	2	7,5			20,5
Тема 5. Планування в організації		2**				2
Тема 6. Організація як функція управління		2**				2
Тема 7. Мотивація		2**				2
Тема 8. Управлінський контроль		2**				2
Тема 9. Лідерство		2**				2
Тема 10. Комунікації в управлінні		2**				2
Тема 11. Ефективність управління	12	2	7,5			20,5
Тези				10****		
Контрольна робота			20			20
Екзамен					20	20
Разом	24	41	15	10	20	100

* здають тести на практичному занятті 1

** здають тести на практичному занятті 2

*** є необов'язковими, але дають змогу отримати додаткові бали

Трудомісткість:

073МЕН бд

Загальна кількість годин – 240 годин

Кількість кредитів – 8

Форма семестрового контролю – екзамен

073МЕН бз

Загальна кількість годин – 300 годин

Кількість кредитів – 10

Форма семестрового контролю – екзамен

Політика навчальної дисципліни

Політика щодо дедлайнів та перескладання: здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-1 бал).

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, не дозволяються пропуски занять та запізнення з неповажних причин. Здобувачі освіти повинні приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю. Обов'язкове вимкнення мобільних девайсів під час відвідування занять в аудиторії. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині і т. ін.) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту або через систему дистанційного навчання Moodle про стан виконання завдань та раз на тиждень – за графіком консультацій – виходити на онлайн-консультацію.

Політика щодо академічної доброчесності: виконані завдання здобувачами вищої освіти мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Здобувачі можуть самостійно на платформах онлайн-освіти, шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проектах (з видачею сертифіката) опановувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набути очікувані навчальні результати навчальної дисципліни.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Маркіна І.А., Помаз О.М., Помаз Ю.В. Операційний менеджмент : навчальний посібник Полтава: ПДАА, 2019. 230 с.
2. Зось-Киор Н.В. Менеджмент Учебное пособие. Луганск: Изд-во «Ноулидж», 2013. 348 с.
3. Зось-Киор М.В. Інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень з використання експертних методів. *Вісник Волинського інституту економіки та менеджменту*. № 21. 2018. С. 131-139.
4. Зось-Киор М.В. Удосконалення системи управління конкурентоспроможністю аграрного підприємства *Економіка та держава*. 2020. № 3. С. 23–27.
5. Зось-Киор М.В. Особливості мотивації персоналу в умовах нестабільного бізнес–

середовища Економічний форум. Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2020. № 3. С.143-148.

6. Зось-Кіор М.В. Менеджмент енергетичної ефективності виробництва: екологічний імператив, імператив людського чинника, пріоритет економічної оцінки Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Економічні науки». 2020. Випуск 4. С. 86-95

7. Зось-Кіор М.В. Компетентнісний підхід в командотворенні менеджменту підприємства в контексті розвитку сучасного ринку праці *Економіка та держава*. Серія: Економіка та підприємництво, 2021 р., № 4 (121). С. 76-81.

8. Зось-Кіор М.В. Розвиток трудового потенціалу в системі ефективного менеджменту організації *Економіка та суспільство*. 2020. № 22. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-78>

9. Михайлов С.І., Балановська Т.І., Степасюк О.С., Новак О.В. Менеджмент: навч. посібн. 3-тє вид. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 536 с.

10. Шегда А.В. Основы менеджмента: учеб. пособ. К.: Ово "Знання", КОО, 2013. 514 с.

Допоміжні

1. Zos-Kior M. Potential management of agro-food enterprises: analysis of megatrends Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Економічні науки». 2020. Випуск 4. С. 35-43

2. Zos-Kior M. Digitalization in Realization of Ecological and Economic Principles of Managing Sustainable Development of Agrarian Enterprises Механізм регулювання економіки. 2020, № 2. С. 29-37

3. Zos-Kior M., Hnatenko I., Isai O., Shtuler I., Samborskyi O., Rubezhanska V. Management of Efficiency of the Energy and Resource Saving Innovative Projects at the Processing Enterprises. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2020. Vol.42. No.4. P. 504-515.

4. Zos-Kior M., Shkurupii O., Fedirets O., Shulzhenko I., Rubezhanska V. Modeling of the Investment Program Formation Process of Ecological Management of the Agrarian Cluster. *European Journal of Sustainable Development* 2021, 10, 1, 571-583.

5. Brockova K., Rossokha V., Chaban V., Zos-Kior M., Hnatenko I., Rubezhanska V. Economic mechanism of optimizing the innovation investment program of the development of agro-industrial production. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2021. Vol. 43. No. 1. P. 129 -135.

6. Gryshchenko I., Ganushchak–Efimenko L., Shcherbak V., Nifatova O., Zos-Kior M., Hnatenko I., Martynova L., Martynov A. Making Use of Competitive Advantages of a University Education Innovation Cluster in the Educational Services Market. *European Journal of Sustainable Development*. 2021, 10, 1, 571-583.

7. Lozhachevska O., Navrotska T., Melnyk O., Kapinus L., Zos-Kior M., Hnatenko I. Management of logistics and marketing behavior of innovation clusters in territorial communities in the context of digitalization of society and the online market. *European Journal of Sustainable Development*, 2021. 7(3), p. 315-323.

8. Zherdetska L., Diatlova Y., Diatlova V., Derkach J., Goncharenko A. Zos-Kior M. Digital banking in the marketing mix and human resource management: improving the approach to the assessment as an innovative component. *European Journal of Sustainable Development*, 2021. 7(3A), p.111-119.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Публикации по менеджменту, економіке, маркетингу. <http://tourlib.net/management.htm>

2. management.com.ua – бібліотека з менеджменту

3. Гарвардський університет. URL: <http://athome.harvard.edu/>

4. Каліфорнійський університет Берклі. URL: <http://http://www.berkeley.edu/>

5. Колумбійський університет, сайт он-лайн освіти. URL: <http://ci.columbia.edu/ci/>

6. Стенфордський університет. URL: <http://www.stanford.edu/>